ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Χρήστος Μασσαλάς, Το χάσμα των γενεώ ν

[1] Ένα από τα προβλήματα που απειλεί τον πολιτισμό μας είναι η διαφαινόμενη έχθρα μεταξύ των γενεών . Η στάση σημαντικού μέρους των νέων απέναντι στους βιολογικούς τους φορείς είναι στάση, όχι απλώς κριτική, αλλά υπεροψίας και απόρριψης
.
[2]
Θυμίζει την εχθρική αντίδραση, που έχει, αδικαιολόγητα μερικές φορές, μια πολιτισμική εθνότητα εναντίον μιας άλλης, ξένης εθνότητας. Ιδιαίτερα η νεολαία που επαναστατεί **επιδιώ κει**
να κρατηθεί, όσο μπορεί, πιο μακριά από τη γενιά των γονιών της. Όχι απλώς αγνοώντας την παραδοσιακή συμπεριφορά της, αλλά παρατηρώντας προσεκτικά όλες τις λεπτομέρειές της και
κάνοντας ακριβώς το αντίθετο
.
[2]

Ασφαλώς, [3] η νεολαία έχει λόγους να πολεμά τις διάφορες παθογένειες της κοινωνίας, γιατί πράγματι αυτές υπάρχουν. Μάλιστα,
όσο διάστημα αυτός ο «πόλεμος» θα διενεργείται πολιτικά, σε σημείο που να μη χάνεται η ικανότητα του διαλόγου, η νεολαία θα
συμβάλλει
στην αναγέννηση της κοινωνίας
. Είναι
ανάγκη
, όμως, να διδαχτεί στο σχολείο και στη ζωή ότι είναι εξαιρετικά επικίνδυνο να καταργήσουμε με τρόπο αυθαίρετο στοιχεία του πολιτισμού μας, χωρίς να
γνωρίζουμε
τις επιπτώσεις τους στην πορεία της κοινωνίας μας. Άλλωστε, η επιλογή των διατηρητέων γνώσεων και στάσεων είναι αποτέλεσμα πολύχρονης δοκιμασίας.

Από την άλλη πλευρά, [4] οι μεγαλύτεροι **πρέπει** να προβληματιστούν και να πείσουν! Ποιον; Τη νεολαία . Μια νεολαία που τα μέλη της δεν ενθουσιάζονται πάντα από το σχολείο, που ανάγουν μερικές φορές την παρέα σε κέντρο της ζωής τους και που κάποτε φυλακίζονται σε ευτελείς φοβίες και κοινοτοπίες. Είναι, αλήθεια, δύσκολο εμείς οι μεγαλύτεροι να πείσουμε τους νέους ότι
[4]
η ανάπτυξη του πολιτισμού μας δημιούργησε αξίες αναντικατάστατες και αξιοσέβαστες
. Πρέπει, όμως, να πείσουμε τους νέους ότι μόνο, όταν σέβεσαι την ιστορική διαδρομή της κοινωνίας σου, τους θεσμούς, τις αρχές της δημοκρατίας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σου και, ότι
[4]
μόνο όταν υπεύθυνα και γόνιμα αμφισβητείς, μπορείς να ελπίζεις και να αισιοδοξείς. Πρέπει, λοιπόν, εμείς οι μεγαλύτεροι να δώσουμε το παράδειγμα, γιατί το μήνυμα για το μέλλον το μεταφέρει η νεολαία.

Χρ. Μασσαλάς, από την ιστοσελίδα της εφ. Μακεδονία, 3. 10. 2009 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

Α1. Να γραφεί μια συνοπτική απόδοση (περίληψη) του κειμένου σε 60-80 λέξεις

(Μονάδες 15)

Α2. Ποιες είναι οι προτροπές του συγγραφέα προς τη νεολαία και ποιες προς τους μεγαλύτερους; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

Β1. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία και ο τρόπος ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου («Από την άλλη... νεολαία») του κειμένου;

(μονάδες 5)

Β2. «Μόνο όταν υπεύθυνα και γόνιμα αμφισβητείς, μπορείς να ελπίζεις και να αισιοδοξείς». Χρησιμοποιώντας την παραπάνω περίοδο λόγου, να δημιουργήσετε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

Β3. Για ποιους λόγους ο συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο («Από την άλλη ... νεολαία») του κειμένου χρησιμοποιεί α’ πληθυντικό και β’ ενικό πρόσωπο;

(μονάδες 5)

Β4. Να δημιουργήσετε από μία πρόταση με καθεμιά συνώνυμη λέξη ή ισοδύναμη φράση των λέξεων με έντονη γραφή, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο:

επιδιώ κει, συμβάλλει, ανάγκη, γνωρίζουμε, πρέπει.

(μονάδες 10)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε σχέση με μία συζήτηση που έχει ανοίξει στο σχολείο σας για το «Χάσμα των Γενεών», καλείστε με άρθρο σας στην ιστοσελίδα του σχολείου να προτείνετε τρόπους άρσης των προκαταλήψεων και γεφύρωσης των αντιθέσεων που έχουν οι νεότεροι για τους μεγαλύτερους και αντίστροφα. (350 λέξεις)

(μονάδες 40)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

[1]Το κείμενο πραγματεύεται το πρόβλημα του χάσματος των γενεών. [2] Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η νέα γενιά αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη όχι με κριτική στάση, αλλά με πνεύμα απόρριψης και, κάποτε, τυφλής εναντίωσης.
[3]
Για τον συγγραφέα, όσο οι νέοι αντιδρούν στις παθογένειες της κοινωνίας μέσα στο

πλαίσιο της κόσμιας πολιτικής και διαλεκτικής αντιπαράθεσης συμβάλλουν στην πρόοδο της κοινωνίας.
[4]
Οι μεγάλοι όμως πρέπει να πείσουν τους νέους ότι η ισοπεδωτική απόρριψη αξιών και επιτευγμάτων του παρελθόντος είναι κάτι επικίνδυνο και μόνο η γόνιμη αμφισβήτηση μπορεί να κρατήσει ζωντανή την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. (90 λέξεις)

Α2. ΠΡΟΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Προτροπή προς νέους 1 (έμμεση): όχι στάση υπεροψίας και απόρριψης, όπως στις διακρίσεις εναντίον μιας άλλης εθνότητας

Προτροπή προς νέους 2 (έμμεση): όταν η αντιπαράθεση με τους μεγαλύτερους θα είναι σε κόσμιο πολιτικό και διαλεκτικό επίπεδο θα συμβάλλει στην πρόοδο της κοινωνίας

Προτροπή προς νέους 3 (άμεση): είναι εξαιρετικά επικίνδυνο να καταργήσουμε με τρόπο αυθαίρετο στοιχεία του πολιτισμού μας, χωρίς να γνωρίζουμε τις επιπτώσεις τους στην πορεία της κοινωνίας

Προτροπή προς μεγαλύτερους: πρέπει να προβληματιστούν και να πείσουν ότι:

α) η ανάπτυξη του πολιτισμού δημιούργησε αξίες αναντικατάστατες και αξιοσέβαστες.

β) πρέπει υπάρξει σεβασμός στην ιστορική διαδρομή της κοινωνίας, στους θεσμούς, στις

αρχές της δημοκρατίας, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ατόμων

γ) μόνο όταν υπεύθυνα και γόνιμα αμφισβητείς, μπορείς να ελπίζεις και να αισιοδοξείς.

Επιμέλεια - Συγγραφή: Κ. Καρεμφύλλης

Ελληνογαλλική Σχολή Καλαμαρί, Θεσσαλονίκη